

ПРОЈЕКАТ САРАДЊЕ
БИБЛИОТЕКА ХЕРЦЕГ-НОВОГ И ВОРЕАЈА

ИЗВЈЕШТАЈ

О РАДУ ЗА ВРИЈЕМЕ БОРАВКА У ВОРЕАЈУ
(29. МАРТ – 05. АПРИЛ 2004. ГОДИНЕ)

Херцег-Нови, мај, 2004 године

Студијско путовање два библиотекара и једног књижничара из Херцег-Новог у Вореал и сусрети са библиотечким радницима Вореала, Понтоаза и Серџиа представља реализовање четврте етапе Пројекта сарадње библиотека Вореала и Херцег-Новог. Ова етапа није у потпуности реализована по Пројекту, због финансијских потешкоћа, па је дошло до извјесних одступања (умјесто планираних 13 боравак у Вореалу трајао је осам дана, а умјесто планираних 6.400,00 Е за куповину књига остварен је износ од 3.800 Е). Такође, уз дозволу предлагача Пројекта, до измјене је дошло и у дијелу који се односи на боравак библиотекара из Херцег-Новог у Вореал. Наиме, Пројектом је предвиђен боравак два библиотекара и преводиоца. Али, како смо ми у међувремену добили понуду наше сутрађанке г-ђе Свјетлане Чолак-Антић да у Француској буде наш преводилац без новчане надокнаде, одмах смо изложили предлог да у том случају умјесто преводиоца из Херцег-Новог путује још један књижничар.

Наши домаћини из града побратима Вореала осмислили су за нас веома интересантан и садржајан програм, који је обухватио посјете осам библиотека, сусрете са колегама и упознавање са различитим анимацијама које се примјењују у појединим библиотекама.

Програм нашег боравака у Вореалу реализовао се на следећи начин:

Понедељак (29. март) - уприличен је свечани пријем код Предсједника Општине Вореал господина Морена и састанак са представницима локалне управе као и веома кратка посјета библиотеци у Вореалу.

Уторак (30. март) у јутарњем термину присуствовали смо анимацији у јаслицама Jouy le Mouquet, гдје се примјењује метода рада са дјецом до три године популарно именована - бебе читаоци. Неке библиотеке анимације са дјецом предшколског узраста организују у самој библиотеци, а неке организују рад у јаслицама или вртићима, гдје једном мјесечно радник библиотеке ради са дјецом. Анимацији присуствују, смјештене у наручју његоватељице, и бебе млађе од годину дана. Заинтересованост дјеце је различита, од оних који активно учествују у анимацији до оних који се самостално играју. Аниматор оставља дјетету на вољу да ли ће се укључити или не и не покушава да га додатно заинтересује.

Цијенимо да је ова метода у нашим условима сувишна и значила би дуплирање послова двије дјелатности. Наиме, јаслице и предшколске установе у нашој земљи су високопрофесионално структуриране и посједују стручно образовани кадар који веома успешно ради са дјецом. Зато сматрамо да би библиотека требало да се ангажује тако што би заинтересованим родитељима понудила нека од издања која су прилагођена узрасту дјеце до три године у смислу што бољег успостављања породичне комуникације у савременим условима живота. Дакле, вјерујемо да би фонд Дјечијег одјељења требало да посједује и књиге намијењене бебама као

што су примјерци који смо имали прилике да видимо у Француској – маштовито дизајниране књиге од пластике, гуме, платна...

Истог дана, у послеподневном термину посјетили смо Bibliothèque de Pontoise која има и фонд старе књиге. Стручну обраду овог фонда, која представља најстручнији, али и најизазовнији посао за библиотекара, не раде упуслени у библиотеци, већ спољни стручни сарадници. Овдје се најбоље види разлика у приступу библиотекарству. Наиме, библиотекари Градске библиотеке у Херцег-Новом су стручно оспособљени и за обраду ових фондова.

Сриједу (31. март) провели смо у библиотеци у Вореалу, гдје смо присуствовали анимацији са дјецом – причаоница бајки. Анимацији су присуствовала дјеца узраста до десет година. Ријеч је о веома успјешно припремљеној оригиналној причи са мотивима из неколико познатих бајки. Сугестивно причана, сценски осмишљена, ова модерна бајковита прича читаво вријеме успјешно је држала пажњу малишана. До самог краја представе дјеца су само публика. Тек након симболичног «спуштања завјесе» дјеца постају учесници. Добијају бојице и ручне табле са папиром за цртање, а њихов задатак је да цртежом искажу како су доживјели бајку, која им је тако лијепо испричана и одглумљена.

Анимације овог типа свакако желимо да применимо у нашем раду са дјецом, за сада у импровизованим условима без техничких средстава (сцена и сценски реквизити), а када адекватно опремимо простор за Дјечије одјељење то ће бити редовна седмична активност

Четвртак (01. април) - наш задатак је био да у једној специјализованој књижари у Паризу направимо одабир књига на француском језику за дјецу узраста до осам година. У овој изузетно добро опремљеној књижари са својим домаћинима из Вореала одабрали смо књиге за дјецу предшколског узраста: сликовнице, бојанке и публикације типа лексикона и енциклопедија за дјецу тог узраста у износу од 3.800,00 Е. Ове књиге су поклон града Вореала за будуће Дјечије одјељење Градске библиотеке у Херцег-Новом, и очекујемо да ускоро буду допремљене.

Петак (02. април) посјетили смо двије библиотеке у Сержију BEI bibliothèque d'études et d'information (библиотека која својим читаоцима нуди помоћ при запошљавању) i Astrolab. Након тога били смо гости на свечаном ручку којем су присуствовали директори једанаест библиотека. У послеподневном радном термину посјетили смо такође у Сержију Bibliothèques de l'Agglomération (библиотека у којој се организују заједничка читања наглас за одрасле).

Осмишљавање једног сегмента рада у смислу пружања помоћи корисницима при запошљавању и формирање дијела фонда у ту сврху не би било «зашто» у нашим условима, јер се том дјелатношћу баве специјализоване службе за запошљавање у којима је на тим пословима ангажован

кадар који има и професионално и организационо искуство за квалитетан рад.

Анимација која нам је презентирана у Сержију, а која је веома актуелна и у Паризу, читање неког штива у трајању од један сат за мање групе одраслих (до двадесетак), једанпут мјесечно, готово да смо сигурни не би изазвала интересовање. Сврисходност ове анимације је очигледна у огуђеном свијету многољудних, модерних мегалополиса у којем је појединац често усамљен. За наше читаоце би организовање овакве врсте читалачке групе било најблаже речено непримјерено.

Субота (03. април) у југарњем термину присуствовали смо у Библиотеци у Сержију (L'Horloge Saint Christophe) анимацији са дјецом (причаоница бајки), такође предшколски узаст, којој су присуствовали и родитељи, затим манифестација на платоу испред библиотеке у Вореалу, а у вечерњим сатима присуствовали смо позоришној представи – модерно позориште пантомиме.

Недјеља (04. април) целодневна посјета Паризу и **понедјељак (05. април)** повратак.

Дакле, у свакој од осам библиотека које смо посетили присуствовали смо некој од анимација за коју је та библиотека специјализована. Упознали смо се са различитим методама рада у дјечијим одељењима и наш основни задатак био је да опијенимо које од тих метода можемо да прилагодимо нашим условима како би их успешно применили. Наше колеге управо су инсистирали да никако не смијемо схватити ове програме као егзотије, већ само као њихову жељу да нам представе модусе свог рада, а да се од нас очекује да ако желимо и сматрамо корисним прихватимо и применимо оне за које опијенимо да су за наше услове адекватне. Непосредно након завршетка сваке од анимација којима смо присуствовали уприличена је стручна дискусија. Тако смо били у прилици не само да постављамо питања нашим домаћинима, већ и да ту на лицу мјеста упоредимо наша веома различита искуства и приступе библиотечкој дјелатности.

Овакво осмишљеним целодневним радом и веома захтевним програмом постигнут је циљ, а то значи да смо за релативно кратко вријеме стекли значајно и веома корисно искуство.

Упознали смо се са веома развијеним сегментом дјелатности а то је рад са дјецом и са, за нас, новим методама у раду са дјецом. Fascинирани смо чињеницом да су све библиотеке које смо посетили смјештене у новим, намјенски грађеним зградама са модерним архитектонским рјешењима и веома машовитом унутрашњом декорацијом, нарочито у уређењу простора за дјечија одељења. Осим слободног приступа књизи, који је обезбијеђен у свим библиотекама, са преледно изложеним фондом, извојених читаоница за часописе и стрипове, довољан простор за учење и обавезан сценски простор, опремљен попут малог позоришта (рефлектори, седишта

за публику, импровизована сцена za извођаче, уређаји за свјетлосне и звучне ефекте и сл.). Сматрамо да би и у нашем ненамјенски грађеном и веома малом простору ипак могли да уз мало маште и средстава опремимо један занимљив и привлачан кућак за малишане.

Управо је ово непосредно искуство за нас од вишеструке користи. Установили смо да имамо веома различит приступ библиотечкој дјелатности и кадровски и организационо, а самим тим и значајно различита искуства. Према нашем Закону на стручним пословима у јавним библиотекама упошљавају се дипломирани библиотекарски и библиотекарски са високом стручном спремом и положеним стручним испитом. У библиотекама које смо посјетили једино је руководиоци кадар са високом стручном спремом. Због те кадровски веома битне разлике нијесмо били у прилици да размијенимо за нас изузетно важна стручна искуства Библиотеке које смо посјетили добију са новом књигом не само завршену стручну обраду већ и инвентарни број који само «залијепе». Библиотекарски у нашој библиотеци квалификовани су да обављају све послове из библиотечке дјелатности (библиографска обрада библиотечког материјала по међународним стандардима, књижевни програми, изложбе, издавачка дјелатност, истраживачки пројекат Завичајна библиотечка збирка Боке Которске, публиковање научног часописа)

Свака од осам библиотека које смо посјетили посебно се бави неким сегментом дјелатности по сопственом избору који није у уско професионалном смислу везан за библиотекарство. Битно је нагласити да је у свим библиотекама које смо посјетили учлањивање у библиотеке бесплатно, да је планирање средстава у складу са усвојеном набавном политиком и да се код њих активним читаоцем сматра онај члан који се једном уписао у библиотеку. У нашим условима све народне и јавне библиотеке морају да, макар и у симболичном износу, наплаћују годишњу чланарину, јер је то један од начина да обезбједе куповину нове књиге, обзиром да је веома тешко ускладити планирање набавне политике установе и оскудна, расположива средства. Затим, код нас се активним читаоцем сматра онај члан који редовно посјеђује библиотеку, најмање једном мјесечно, уз то користи читаоницу и посјеђује књижевне програме које се организују у библиотеци. Обзиром на овако значајне разлике у начину прикупљања података тешко је поредити добијене статистичке податке неопходне за једну упоредну анализу.

И поред разлика у приступу струци наша искуства стечена у овој фази реализације Пројекта у професионалном смислу имају за нас велики значај и отварају могућности даље сарадње.

Директор

[Handwritten signature]

Јелена Митровић